

EVROPSKA CENTRALNA BANKA
EUROSISTEM

MNENJE EVROPSKE CENTRALNE BANKE

z dne 5. novembra 2013

o finančnem prestrukturiranju gospodarskih družb

(CON/2013/75)

Uvod in pravna podlaga

Evropska centralna banka (ECB) je dne 21. oktobra 2013 prejela zahtevo slovenskega Ministrstva za pravosodje za mnenje o predlogu zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o finančnem poslovanju, postopkih zaradi insolventnosti in prisilnem prenehanju¹ (v nadaljnjem besedilu: predlog zakona). ECB je dne 25. oktobra 2013 prejela revidirano različico predloga zakona.

Pristojnost ECB, da poda mnenje, izhaja iz členov 127(4) in 282(5) Pogodbe o delovanju Evropske unije ter šeste alineje člena 2(1) Odločbe Sveta 98/415/ES z dne 29. junija 1998 o posvetovanju nacionalnih organov z Evropsko centralno banko glede osnutkov pravnih predpisov², saj se predlog zakona nanaša na pravila, ki se uporabljajo za finančne institucije, kolikor pomembno vplivajo na stabilnost finančnih institucij in trgov. V skladu s prvim stavkom člena 17.5 Poslovnika Evropske centralne banke je to mnenje sprejel Svet ECB.

1. Namen predloga zakona

- 1.1 Veljavni ZFPPIPP ureja dve vrsti sodnih postopkov, ki se lahko vodijo nad insolventnimi gospodarskimi družbami: (a) postopek prisilne poravnave za prestrukturiranje insolventnih subjektov, med drugim s prestrukturiranjem njihovih dolgov; in (b) stečajni postopek za prenehanje takih subjektov. Osrednji cilj predloga zakona je spremeniti ZFPPIPP z namenom izboljšanja pogojev za finančno prestrukturiranje gospodarskih družb v težavah in učinkovitosti insolvenčnih postopkov nasploh.
- 1.2 V ta namen se s predlogom zakona (a) predlagajo določene spremembe splošnih pravil o prisilni poravnavi, vključno s tem, da se izrecno navaja »načelo absolutne prednosti«, skladno s katerim je treba postopek prisilne poravnave kot postopek prestrukturiranja izvesti tako, da se upoštevajo pravila porazdelitve bremena med delničarji in različnimi razredi upnikov, kakor veljajo v stečajnem postopku³; (b) razširja področje uporabe poenostavljene prisilne poravnave, da bi bila ta na voljo tako za mikro kot tudi majhne družbe⁴, in se dodatno poenostavljajo pravila tega postopka;

1 Zakon o finančnem poslovanju, postopkih zaradi insolventnosti in prisilnem prenehanju (ZFPPIPP) (Ur.l. RS št. 63/2013-UPB7).

2 UL L 189, 3.7.1998, str. 42.

3 Glej zlasti 9. člen predloga zakona, s katerim se spreminja 136. člen ZFPPIPP.

4 Kakor so opredeljene v 55. členu Zakona o gospodarskih družbah (ZGD-1).

(c) spreminjajo nekatera druga obstoječa pravila ZFPPIPP, da bi se izboljšali stečajni postopki in racionalizirala vloga sodišč v insolvenčnih postopkih; ter (d) uvajajo nove oblike postopkov prestrukturiranja velikih in srednjih družb⁵, kakor so kratko opisane v nadaljevanju.

- 1.3 Predlog zakona za velike in srednje družbe, ki še niso insolventne, a za katere je verjetno, da bodo postale insolventne v obdobju enega leta, omogoča, da uporabijo novi postopek preventivnega prestrukturiranja, kot ga uvaja predlog zakona⁶. Namen tega postopka je olajšati zgodnje prestrukturiranje in odpraviti vzroke, zaradi katerih bi družbe v težavah postale insolventne, med drugim s tem, da zavezujoče učinke sklenjenega sporazuma o prestrukturiranju, ki ga potrdi sodišče, razširja na upnike, ki k takemu sporazumu niso pristopili, pod pogojem, da je določena večina upnikov sporazum podprla. Postopek preventivnega prestrukturiranja se osredotoča na prestrukturiranje finančnih terjatev⁷, tako da ima lahko sporazum o prestrukturiranju zavezujoče učinke zgolj za tiste upnike, ki niso privolili v sporazum, ki so imetniki finančnih terjatev. Kadar sporazum o prestrukturiranju določa prestrukturiranje nezavarovanih finančnih terjatev, se lahko s prestrukturiranjem predvidi zmanjšanje glavnice ali podaljšanje zapadlosti teh terjatev. Če je treba prestrukturirati tudi zavarovane finančne terjatve, se lahko samo podaljša njihova zapadlost ali spremeni obrestna mera.
- 1.4 Namesto da prenehajo v stečajnem postopku, je družbe, ki so že postale insolventne, mogoče prestrukturirati v okviru postopka prisilne poravnave, če je verjetno, da bodo s prisilno poravnavo za upnike doseženi boljši pogoji poplačila kot v primeru stečaja. Da bi se spodbudilo prestrukturiranje insolventnih velikih in srednjih družb v postopku prisilne poravnave na podlagi, med drugim, potrebne večine v upoštevni razredih upnikov, se s predlogom zakona uvajajo določena posebna pravila⁸. Skladno s slednjimi bo med drugim omogočeno prestrukturiranje zgolj navadnih finančnih terjatev namesto vseh navadnih terjatev, prestrukturiranje zavarovanih terjatev, oblikovanje skupnih ločitvenih pravic in prestrukturiranje z izčlenitvijo. Če bi se prestrukturirale zavarovane terjatve, se lahko taka terjatev razdeli in preoblikuje v dve novi terjatvi, zavarovano in nezavarovano, glede na tržno vrednost premoženja, ki je predmet zavarovanja, kakor se določi v postopku prisilne poravnave. Zavarovane terjatve se lahko prestrukturirajo tako, da se podaljša zapadlost ali spremeni obrestna mera. Ker ima lahko prestrukturiranje insolventnih velikih in srednjih družb v postopku prisilne poravnave pomembne učinke na stabilnost bank, je treba o začetku postopka obvestiti Banko Slovenije.

2. Splošne pripombe

- 2.1 ECB pozdravlja predlog zakona, saj širi in krepi postopke in orodja, ki so na voljo za prestrukturiranje slovenskih gospodarskih družb. Nove spremembe bi morale zagotoviti učinkovitejše možnosti za to, da se kot delujoča podjetja ohranijo tiste družbe, ki so v težavah ali so

⁵ Kakor so opredeljene v 55. členu ZGD-1.

⁶ Glej 4. člen predloga zakona, s katerim se v ZFPPIPP uvaja novi oddelek 2.3.

⁷ Glej opredelitev »finančne terjatve« v 3. členu predloga zakona, s katerim se v ZFPPIPP uvaja novi 20.a člen.

⁸ Glej 37. člen predloga zakona, s katerim se v ZFPPIPP uvaja novi oddelek 4.8.

že postale insolventne, a so po morebitnem prestrukturiranju dolgov z ekonomskega vidika sposobne dolgoročno uspešno poslovati. Še posebej v zvezi z insolventnimi družbami bi morala k uspešni izvedbi postopkov prestrukturiranja prispevati jasnejša določitev načela absolutne prednosti in pogoj, da bi morali biti upniki propadajočih družb v boljšem položaju v primeru prestrukturiranja kot v primeru prenehanja družbe v stečaju, kakor to zahteva predlog zakona.

- 2.2 Predlog zakona vsebuje določbe, s katerimi si prizadeva razumno in sorazmerno uravnotežiti interese dolžnikov in njihovih upnikov v procesu prestrukturiranja. Vseeno pa ECB meni, da bi predlagane pomembne spremembe obstoječe ureditve lahko spremljala ekonomska in pravna ocena učinkov, ki bi organe informirala o morebitnih učinkih uporabe postopkov prestrukturiranja, kot so določeni v predlogu zakona, na gospodarstvo nasploh in zlasti na bilance stanja in dobičkonosnost kreditnih institucij v vlogi upnikov družb, nad katerimi bi se vodili novi postopki.
- 2.3 Poleg tega bi bilo treba redno spremljati učinke novih postopkov in v primeru pojava tveganj za finančno stabilnost okvir revidirati, da bi se naslovili morebitni škodljivi učinki. Takšno spremljanje se zdi upravičeno zlasti zato, ker predlog zakona ureja več novih rešitev za prestrukturiranje, vključno s postopkom preventivnega prestrukturiranja velikih in srednjih družb ter posebnimi pravili za postopek prisilne poravnave nad takimi družbami, ki se izrecno nanašajo na kreditne in druge finančne institucije kot imetnike finančnih terjatev, kakor so opredeljene v predlogu zakona.

To mnenje bo objavljeno na spletni strani ECB.

V Frankfurtu na Majni, 5. novembra 2013

[podpis]

Predsednik ECB

Mario DRAGHI